

Postanowienie z dnia 14 maja 1996 r.
III PO 10/96

Spór kompetencyjny powstaje wówczas, gdy w tej samej sprawie, między tymi samymi stronami, sąd powszechny odrzucił pozew z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, a organ administracji, uznał się niewłaściwym w indywidualnej sprawie podlegającej załatwieniu w drodze decyzji administracyjnej (art. 190 § 1 i 192 § 1 pkt 2 w zw. z art. 1 § 1 pkt 1 k.p.a.). Spór kompetencyjny nie powstaje jeżeli strona zwracała się do organów administracji wyłącznie w ramach postępowania skargowego (art. 2 i dział XIII k.p.a.).

Przewodniczący Sędzia SN: Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Andrzej Kijowski, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości Zdzisław Zaziemski, Przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych Beata Smal,

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w dniu 14 maja 1996 r. na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku Wirgiliusza O. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Sądem Rejonowym w P.T. a Komendantem Wojewódzkim Policji w P.T. o ustalenie organu właściwego do rozpoznania sprawy o odszkodowanie.

p o s t a n o w i ł o:

odrzuć wniosek

U z a s a d n i e n i e

Wirgiliusz O., powołując się na art. 192 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego wniósł o ustalenie Sądu Rejonowego w P.T. jako właściwego do merytorycznego rozpoznania jego powództwa przeciwko Wojciechowi K.-Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w P.T. o uznanie wielokrotnego złamania prawa i zasądzenie odszkodowania oraz wniósł o odrzucenie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 26 lutego 1996 r.

Wnioskodawca podniósł, że w sprawie "złamania prawa" przez Komendanta Policji w P.T. wystąpił z ponad 40 skargami, m.in. do Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, lecz żadna z nich nie została załatwiona zgodnie ze stanem faktycznym i prawem. Wystąpił z pozwem do Sądu Rejonowego w P.T., lecz w dniu 26 lutego 1996 r. uzyskał postanowienie "odrzucające jego prawo do sądu". Wnioskodawca uważa, że Sąd Rejonowy niewłaściwie powołuje się na art. 2 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, gdyż przedmiotem pozwu nie są działania Komendanta Policji o charakterze decyzji administracyjnych, lecz inne działania.

Komendant Policji w P.T. wniósł o odrzucenie wniosku, gdyż w sprawie żaden organ administracji nie uznał się niewłaściwym.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym ustaliło, że w pozwie z dnia 31 sierpnia 1995 r. Wirgiliusz O. wniósł o uznanie winnym Wojciecha K.-Komendanta

Policji w P.T. wielokrotnego złamania ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. W piśmie z dnia 27 września 1995 r. wnioskodawca wniósł o rozszerzenie pozwu i wprowadzenie do niego nowego żądania, zasądzenia od pozwanego Wojciecha K. równowartości kwoty 415,95 guldenów holenderskich z tytułu rachunku za przymusowe parkowanie złomu samochodu. Postanowieniem z dnia 26 lutego 1996 r., [...], Sąd Rejonowy w P.T. odrzucił pozew ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej. Sąd Rejonowy uznał, że pozew nie zawiera żądania rozpoznania sprawy cywilnej lecz dotyczy "kwestii z zakresu stosunków prawa administracyjnego". Niespornym jest, że wnioskodawca w trybie skargowym wielokrotnie przedstawiał zarzuty dotyczące czynności Komendanta Policji w P.T.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym zważyło, co następuje:

Zgodnie z przepisami art. 190 § 1 i 192 § 1 pkt 2 k.p.a. negatywny spór kompetencyjny między organami administracji a sądami powstaje tylko wówczas, gdy w tej samej sprawie i między tymi samymi stronami organy administracji uznają się niewłaściwymi, a sąd powszechny odrzuci pozew po przyjęciu niedopuszczalności drogi sądowej (por. postanowienie kolegium kompetencyjnego z dnia 13 czerwca 1991 r., III PO 7/91, OSNCP 1992 z. 6 poz. 113). Konieczna jest więc podmiotowa i przedmiotowa tożsamość spraw rozpoznawanych w postępowaniu administracyjnym i sądowym. Chodzi przy tym o postępowanie administracyjne określone przepisem art. 1 § 1 pkt 1 k.p.a., czyli o indywidualne sprawy rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych. Zwrócenie się do organów administracji ze skargą w zasadzie nie wszczyna takiego postępowania i jest regulowane przepisami k.p.a. dotyczącymi tego szczególnego trybu postępowania (art. 2 i dział VIII k.p.a.).

W niniejszej sprawie wnioskodawca wystąpił z pozwem do sądu powszechnego i ten odrzucił go przyjmując niedopuszczalność drogi sądowej. Jest to jednak dopiero pierwszy z elementów powstania sporu kompetencyjnego. Dla jego zaistnienia konieczne byłoby jeszcze aby w tej samej sprawie i między tymi samymi stronami organ administracji uznał się niewłaściwym w sprawie indywidualnej, która podlegałaby załatwieniu w drodze decyzji administracyjnej. Tego drugiego elementu koniecznego dla zaistnienia sporu kompetencyjnego nie spełnia zwrócenie się do organów administracji ze skargą, zwłaszcza jeżeli została ona w tym trybie załatwiona.

Kolegium Kompetencyjne nie wnika w prawidłowość postanowienia Sądu Rejonowego o odrzuceniu pozwu, zwłaszcza, że wnioskodawca nie wykorzystał możliwości jego zaskarżenia. Można jednak stwierdzić, że żądanie zasądzenia odszkodowania jest klasycznym przykładem sprawy z zakresu prawa cywilnego, a zgodnie z art. 130 § 1 zd. drugie k.p.c. mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go we właściwym trybie. Postanowienie o odrzuceniu pozwu nie stwarza powagi rzeczy osądzonej i wnioskodawca zawsze może ponownie wystąpić z roszczeniem, co oczywiście nie oznacza jego zasadności.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Kolegium Kompetencyjnego, jeżeli wniosek nie dotyczy rozstrzygnięcia sporu o właściwość między organami administracji a sądami (a tak jest w istocie w rozpoznawanej sprawie), to podlega on odrzuceniu, gdyż nie otwiera się droga postępowania przed Kolegium Kompetencyjnym przy Sądzie

Najwyższym (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 195 k.p.a. - por. postanowienie z dnia 29 marca 1995 r., III PO 4/95, OSNAPiUS 1995 nr 20 poz. 255 i postanowienie z dnia 23 sierpnia 1995 r., III PO 13/95, OSNAPiUS 1996 nr 6 poz. 90). Biorąc to pod rozwagę orzeczono jak w sentencji.

=====